GAZETA KRAKOWSKA

Nro 93.

Z KRAKOWA DNIA 21 LISTOPADA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 12 Listopada.
Kommissyia Rządowa, Spraw Wewnętrznych i Policyi
Do Kommissyy Woiewódzkich.

Dochodzą Kommissyi Rządowey wielorakie zażalenia, iż opłaty mostowego i groblnego na drogach średnich i pobocznych w kraiu pobierane, staią się coraz dolegliwszym dla handlu i podróżuiących mieszkańców ciężarem. Winna iest przeto zwrócić uwagę Kommissyy Woiewódzkich, aby w rzeczy tak blisko stosunki codzienne obywateli dotykaiącey, nie dozwalały wciskać się nadużyciom, i trzymały się wniey ogólnych prawideł, których ścisłe i stateczne przestrzeganie urzędom podwładnym zalecone bydź nieodzownie powinno.

Gdy Dekretem Królewskim z dnia 29 Sierpnia roku 1820 opłata szarwarkowa, zupełnie i iedynie na robienie gościńców walnych bitych, iest przeznaczona, a gdy dwa dni szarwarku w naturze zarazem na utrzymywanie przez gminy, dróg mieyscowych wyznaczone, często nie mogłyby wystarczyć na wystawienie bądź grobli na nizinach i błotach obszernych, bądź mostów na rzekach znacznieyszych; przeto postanowienie Xięcia Namiestnika z dnia 5 Sierpnia 1817 r. dozwoliło, stósownie do przepisów i klass w niem wyszczególnionych, pobierania mostowego i groblnego, jako wynagrodzenie dla tych właścicieli, którym niezaprzeczone do tego prawo przyznane zostanie. Ztąd wypływa:

a) Że takie dozwolenia nie lekko, lecz tam tylko, gdzie istotnie dwoma dniami szarwarku mieyscowego, ani innemi dniami na ten przedmiot zdawna od włościan wymaganemi groble i mosty zdziałanemi bydź nie mogą, i gdzie te bez innego użytku gruntowego dla właściciela będą; po ścisłem sprawdzeniu i według reguł w rzeczonem postanowieniu wskazanych, przedstawiane i nadawane bydź maią;

b) że mosty i groble takowe za opłatę dozwoloną, w nayporządnieyszym i doskonałym stanie, w każdem czasie utrzymywane bydź i znaydować się muszą;

c) że opłaty te na klassie rolniczey ciążyć nie powinny, skoro gminy w obrę-

bie każdey mili na drogi poboczne iuż po dwa dni z dymu odrabiać maią.

Troskliwa zatem opieka Kommissyy Woiewódzkich i Urzędów im podwładnych, czuwać nieustannie powinna, aby warunki zaczęone trwale uskuteczniane były, i aby z tych powodów żadne słuszne zażalenia zachodzić nie mogły. A gdyby gdziekolwiek, z rewizyi często przez Władze mieyscowe odbywać się maiące, okazało się, iż z mostów lub grobel w lichym i nieporządnym stanie przez właścicieli lub ich dzierżawców utrzymywanych, opłata się pobiera; lub ieżeli ta od włościan z uciemiężeniem i źle wyrachowaną srogością, albo nawet (iak są doniesienia) z fantowaniem ich iest wymagana, wtedy za poprzedzaiącem napomnieniem, gdy sprostowanie nadużyciów lub krzywd wyrządzonych nie nastąpi; Kommissyie Woiewódzkie pobór dozwolonego myta zawiesić zalecą, a w przypadkach trwałego wykraczania, Kommissyi Rządowey go do uchylenia przedstawią.

W Warszawie d. 5 Listopada 1821.

Minister Prezyduiący
(podpisano) T. *Mostowski.*
Sekretarz Jeneralny
(podpisano) Aug. *Karski.*

Z Petersburga d. 18 Października d. k.

Podług gazety Senackiey z dnia 1580 Października, w liczbie podniesionych na wyższe stopnie przez Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu d. 8 Sierpnia, zostali mianowani: Radca kollegialny, Professor Uniwersytetu Wileńskiego Boianus, Radcą Stanu; tegoż Uniwersytetu, Professor extraordynaryiny, Radca Dworu, Rustim, i były Professor zwyczayny 7mey klassy Józef Saunders, Radcami kollegialnemi.

Przez Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu d. 20 Września, Szambelan 4tey klassy, Hrabia Ireneusz Chreptowicz mianowany Mistrzem Dworu Jego Cesarskiey Mości.

Z Paryża d. 3 Listopada.

Jenerał Bertrand mieszka w pałacu Lavaletta; odwiedził wszystkich Ministrów, i dodaią nawet, iż u Króla miał prywatne posłuchanie i nader łaskawie był przyięty.

Były nasz Kommissarz na wyspie S. Heleny, Margr. Montchenu, powrócił do Paryża.

P. de Moustier, który iako boczny gwardyiak Ludwika 1630, towarzyszył temu Monarsze do Varennes, a ztamtąd powiązany razem z Królem przywieziony został, odebrał teraz w nagrodę swey wierności patent na Marszałka polnego i pensyą pułkownikowską i przywiązaną do krzyża S. Ludwika.

Rozporządzeniem swoim utworzył Król majorat hrabiowski dla Ministra Serres z zapisaniem w wielkiey xiędze 20,000 rocznego dochodu od summy, którą mu J. K. M. darował.

Dway młodzi ludzie pokłóciwszy się onegday w teatrze, poiedynkowali się zaraz wyszedłszy z teatru przy świetle latarni na ulicy Bondy, z których ieden od drugiego tak mocno szpadą pchnięty został, iż natychmiast skonał. Zabity iest synem znakomitego jenerała, a przeciwnik officerem gwardyi Królewskiey.

Podług naszych pism siła morska Francuzka składała się w Styczniu r. b. z 49 liniiowych okrętów od 74 do 118 dział noszących, z 31 fregat, 10 korwet, 26 brygów, 18 galer, 8 kutrów, feluków,

i t. d. 42 działowych łod i, peniszów i flottyllowych statków, 15 płaskich statków, 32 gabar, 32 przewozowych statków, i t. d. ogółem z 235 okrętów. Na warsztatach leży 9 liniowych okrętów, z których 4 na 118, dwa na 80, a 3 na 74 dział; 8 fregat, 2 korwety, 2 galery, 2 płaskie statki i 2 gabarry; ogółem 25 okrętów.

Xże Angouleme wyiedzie ztąd w krótce na przegląd woyska do północny Francyi. Xże de la Chatre towarzyszyć mu będzie.

Poseł Angielski, Lord Stuart, poiechał wczoray do Kale; tamże udała się Margr. Londonderry.

Mary i Vairo, którzy wiadamy grożący list do Krolewica Następcy tronu Niderlandskiego o wypłacenie 20,000 Fr. pisał, oddanemi są pod tuteyszy sąd kryminalny.

Dziennik Konstytucyionista wyrachował 112,920 wierszow, ktore mu cenzura od swoiego zaprowadzenia 1820 wykreśliła.

Ciągle ieszcze z Marselii odpływaią osoby wszelkiego stanu i narodów do Grecyi. Niedawno odpłynęło 83 officerów i innych osób należycie uzbroionych.

Umarł tu także Biskup Evreux, Bourl er w 91 roku życia.

Nowy Arcybiskup Paryzki de Quelen kazał na pamiątkę poprzednika swoiego wybić piękny srebrny medal.

D. 5 b. m. otworzy Król osobiście posiedzenia izb prawodawczych.

Powrócił tu Xże Choiseul i obiął w gwardyi Królewskiey służbę iako majorjenerał.

Na końcu placu Bondy wystawiony zostanie nowy teatr, który w Styczniu roku przyszłego ma bydź ukończony.

Ostatnie obiory okazały iasno iak wielką przewagę roialiśc we Francyi maią. Jakąż Ministrowie obiorą drogę pomiędzy dwiema przeciwnemi sobie stronami w izbach? Działać będą w czysto-roialistskim duchu, odpowiadaią ich przyiaciele; nie będą nic innego czynić iak tylko podawać proiekta do ustaw, które roialiści popierać muszą, ieżeli pozostać chcą wiernemi swoim zasadom; lecz żaden dalszy wpływ do rządu nie będzie im dozwolony. Zresztą izba Deputowanych będzie tylu ważnemi ustawami zatrudnioną, iż mało iey pozostanie czasu do ubiegania się za stronnictwami. Gdy d. 3 Lutego 1822 ustaie cenzura dzienników, ieżeli ponowioną nie zostanie, tedy zatrudnić się szczególniey należy nową ustawą ograniczaiącą wolność druku; ta ustawa będzie rzuconem iabłkiem niezgody w zgromadzenie, ponieważ roialiści nie będą chcieli na ograniczenie wolności druku zezwolić. P. Chateaubriand pracuie na wsi nad pismem za powszechną wolnością druku. Sądzą, iż Ministrowie żądać będą przedłużenia cenzury do lat 4. Ale ieżeli izby obstawać będą przy żądaniu przeszłorocznym, aby im złożone zostały wykreslone mieysca, tedy cenzorowie będą w wielkim kłopocie, ponieważ obwinianemi są, iż nie postępowali w duchu roialistskim. Słychać, iż Ministrowie nie podadzą na ten rok żadney w podatkach zmiany.

Z Londynu d. 2 Listopada.

Kommissyia rządowa miała wczoray długie posiedzenie, zkąd wnoszą, iż tyczeć się musiało nader spraw ważnych.

Po iego ukończeniu wysłano zaraz posłańców do Króla i Margr. Londonderry.

Jedno z tuteyszych pism Ministrowskich wyraża: "Liczba rewolucyionistów w różnych Europeyskich kraiach iest nie mała i dosyć czynna. Ludzie ci zarzucaią Europeyskim rządom rozmaite zbrodnie, ale dla tego tylko, że te zgaduią ich plany i niszczą ich proiekta. Czuią oni, iż zachodząca pomiędzy różnemi Europeyskiemi Dworami zgoda iest nieprzebytą przeszkodą do dopięcia ich zamysłów, i dla tego radość ich była bez granic, skoro nadarzała się sposobność do zniszczenia tey zgody i wzniecenia rozdwoienia. Gdy zaburzenia w Turczech wybuchnęły o mało z zbyteczney radości zmysłów nie postradali, spodziewaiąc się rozdwoienia pomiędzy Sprzymierzeńcami, które uważaią iako iedyny sposób do spełnienia dzikich swoich nadziei. Z tey także przyczyny nienawidzą każdego statystę, który stara się wszystkiemi siłami utrzymać szczęśliwie zaprowadzone dobre porozumienie pomiędzy różnemi Dworami. Margr. Londonderry iest szczególniey z tego powodu od nich nienawidzony; iego skuteczne staranią zapewnienia swey oyczyznie pokoiu, wzniecıły do naywyższego stopnia ich wściekłość; aże mu nic daley zrobić nie mogą, przeto nazywaią go statystą nieposiadaiącym wcale żadnych zasad.,,

W Irlandyi ciągle zachodzą ieszcze zaburzenia. Gazeta Morning-Chronicle mniema: że to iest dawna choroba, która poty ponawiać się będzie, póki soki nie zostaną poprawione, to iest póki istotne uciążenia nie będą usunięte.

Kilkakrotnę doświadczenia okazały, iż uczyia saletry, rozpuszczona w kwarcie wody i uncyia siarki, użyte przy zasiewie, są niezawodnym sposobem zabezpieczenia pszenicy od śnieci.

W Anglii zrobiono teraz stal ciągleyszą przez dodawanie do niey 1/500 srebra. Rznące narzędzia ulepszono także przez dodawanie do stali $\frac{1}{100}$ platyny.

Do Liwerpoolu nadeszło przez nadzwyczayną sposobność doniesienie, że nakoniec miasto Lima poddało się patryiotom.

Z Baltimore d. 26 Września.

Przez przybyły tu w 11 dniach z Hawanny okręt dowiedzieliśmy się, że przybyła tam z Werakrux Hiszpańska korweta przywiozła potwierdzenie, że między Mexykańskiemi patryiotami i woyskami Królewskiemi zawarty został na 3 miesiące rozeym.

Jenerał patryiotów Jturbide iest pierwszy raz w Mexykańskich pismach nazywany pierwszym naczelnikiem Cesarskiego woyska.

Miasto Puebla poddało się d. 29 Lipca przez kapitulacyią patryiotom i osada Hiszpańska odpłynęła do Hawanny.

Wicekról O'Donoiu znaydował się d. 12 Sierpnia w Werakrux. Z zebranych razem doniesień pokazuie się, że Mexyk iuż się niepodległym ogłosił.

Z Nowegoiorku d. 6 Pazdziernika.

Odebraliśmy tu listy z Tampico w Mexyku, które opiewaią, że całe Królestwo znayduie się w stanie rewolucyynym, i że wszystkie na północy od Mex ku leżące prowincyie ogłosiły się niepodległemi, Jenerał Jturbide iest naczelnym wodzem. Drugim w dowództwie był Cruz, były ienerał kapitan Guadalaxary; lecz ten uszedł lądem do Ziednoczonych Sta-

nów z 800 ludzi i 180,000 dolarów. W ułożonym dawniey planie, który zapewnia S. Religią i niepodległość Mexykańskiego państwa, Król Hiszpański ustanowiony iest Cesarzem Mexyku. Lecz ieżeli nie stawi się w oznaczonym czasie, tedy obrany zostanie brat iego lub Arcyxiąże Karol.

Z Madrytu d. 28 Październiku.

Dobrodzieystwa umiarkowaney dziedziczney Monarchii zaczenaią się iuż w kraiu naszem okazywać. Dawna dobra Hiszpańska wiara, która utrzymała się w wszystkich burzach i przeciwnościach, okazuie się i teraz w wszystkich rządowych czynach. Rząd J. K. Mci dopełnia naypierwszych obowiązków, które art. 6 konstytucyi na każdego Hiszpana wkłada, to iest: bydź sprawiedliwym i dobroczynnym. W tey właśnie chwili dał nowy dowód, iak sumiennie dopełnia wziętych na siebie obowiązków i iak świętemi są dla niego. Poniższy list Ministra skarbowego do jeneralnego podskarbiego narodowego okazuie iak słusznym rządzi się systematem.

" W dopełnieniu 10 art: umowy z Domami Lafitte i Ardoin i kompanii w Paryżu względem pożyczki 200 mill. zawartey, i dla zapłacenia od niey punktualnie i sumiennie tak prowizyi, iako i premiów, raczył mi J. K. M. zalecić, ażebym WPanu Jego Królewski rozkaz udzielił, iak ninieyszym czynię, abyś niezwłoczne juncie kredytu publicznego potrzebne i przeznaczone pieniądze złożył, iżby od 1 Listopada wypłata ich stósownie do umowy nastąpiła, i ażeby daley to J. K. Mci postanowienie przez pisma publiczne ogłoszone zostało, aby właściciele obligacyy i cały naród przekonali się iak gorliwie rząd dopełnia obowiązkow swoich.,,

"Rozchodzi się pogłoska, (wyraża iedno z pism tuteyszych) iż do wszystkich trybunałów Królestwa wydany został rozkaz, aby z wszystkich spraw o spisek imie Jnfanta Karola wymazane zostało. Czyli ta pogłoska iest pewną lub nie, Jnfant Karol uważany iednak zawsze iest iako podniecicíel wszystkich spisków, i trudno bardzo będzie zatrzyć to mniemanie nietylko w Hiszpanii, ale i w całey Europie. Potrzebną byłoby zatem rzeczą, aby reprezentanci narodu wyiaśnili 168 artykuł konstytucyi zapewniaiący nietykalnośc Króla, czyli on rozciąga się i do wszystkich członków rodziny Królewskiey; bo lubo teoryia mówi: " że nie,, praktyka iednak okazuie przeciwnie. Ciągle uważaliśmy, że Jnfant Karol powoływany był iako naczelnik lub wspólnik spisków w Burgos, Waladolidzie, buntu Vinuesy i wielu innych, a przecież widzieliśmy, że ten Xże szanowany był iako święta w narodzie osoba, chociaż naród nie może go iak tylko iako prywatnego uważać człowieka.,, — Tenże dziennik wzywa potem Jnfanta, aby skoro mu się konstytucyia nie podoba, wyiechał z kraiu.

Podział Hiszpanii na 51 prowincyy ukończyły iuż Stany; prefekci są podobnie iak prowincyie na 4 klassy podzieleni; pierwszey klassy mieć będą 20,000 drugiey 15,000, trzeciey 12,000, czwartey 10,000 realów roczney płacy. — Podczas roztrząsania urządzenia czynney milicyi, oświadczył Minister woienny: Gdyby Hiszpania zmuszoną była prowadzić woynę z Francyią, potrzeba będzie przynaymniey 160,000 woyska. Działaiące

woysko wynosićby musiało 100,000 ludzi, osady warownych mieysc 20,000, odwod 20,000, a korpus do zabezpieczenia brzegów i zbroiowni morskich 20,000. Na czas pokoiu dosyć iest 87,000 ludzi.

Rząd posiał dla wsparcia dotchnięrych żółtą gorączką miast, do Barcellony 200,000, do Mesquinenza 100,000, a do Malagi 50,000 realów.

Gdy rada zdrowia Tortosy zażądała od przełożoney siostr miłosiernych w Walencyi dwóch siostr, dla chodzenia około przychodzących do zdrowia, zadziwiła się bardzo, że tylko dwóch żądaią i to dla chodzenenia około wyzdrawiaiących. Wszystkie ofiarowały się z ochotą na usługi cierpiącey ludzkości. Udało ich się zaraz 6, a reszta z przełożoną oświadczyły, iż poydą za niemi, skoro tylko chorzy ich usługi potrzebować będą.

W Barcellonie zmieniło się od kilku dni cokolwiek powietrze, pomor nie był iednak mnieyszy nad 300 ludzi na dzień. Z lekarzów Francuzkich żaden nie umarł.

W miasteczku Aguilas niedaleko Murcyi pokazać się także miały ślady żółtey gorączki. — W bramach naszych zachowana iest naywiększa ostrożność, aby ta choroba nie dostała się do stolicy.

Herszt bandy Zaldivar, który plondrował okolice Kordowy, miał podług iedney z tuteyszych gazet zostać zabitym.

Prefekt Malagi wydał do mięszkańców tego miasta odezwę, w którey napomina ich, aby niewierzyli wieściom rozsiewanem przez złechętnych i burzycielów. Wieści te były następuiące: W Maladze nastąpiło okropne poruszenie ludu, do którego dało powód zbliżenie się konstytucyynego woyska. Liczne Francuzkie, Austryiackie i Rossyyskie woyska wkroczyły do Katalonii i Nawarry, spiesząc do Madrytu dla rozpędzenia Stanów, i t. d. Zakończył zaś temi słowy swoią odezwę: "Hiszpaniia żyie w naylepszem porozumieniu z wszystkiemi obcemi Mocarstwami; Malaga zostaie w naywiększey spokoyności; Król ściśle z Stanami połączony, z ukontentowaniem uważa ich zebranie się, i pragnąc tylko dobra swoiego ludu, z właściwą wysokiemu Naczelnikowi narodu gorliwością przykłada się do niego."

Jenerał Vanegas mianowany iest jeneralem kapitanem Kadyxu.

Na podaną przez Jenerała Riego do Króla prożbę o sąd, odpisał Minister woyny Sanchez Salvador iak następuie:

"Uwiadomiłem N. Króla o WPana przełożeniu, w którem jz powodu odwołania WPana od dowodztwa w Arragonii żądasz sądu. J. K. M. rozkazał mi oświadczyć WPanu, iż gdy mu służy prawo do odwołania każdego woyskowego dowodcy, przeto odwołany niemożę tak dalece sądzić się przez to pokrzywdzonym, ażeby miał sądu żądać; zresztą życzy J. K. M. WPanu, abys starał się utrzymać sławę, którą umiałeś nabydź."

Z Lizbony d. 17 Październik.

Na deputowanych do Stanów niemogą bydź takie osoby obierane, któreby dostatecznego do bodu niemiały; podobnież nie mogą bydź obieranemi dyecezyalni biskupi i sędziowie; lecz wychodzący deputowani mogą bydź na nowo obranemi.

J. K. M. oddalił z swey służby dla przeciwnych konstytucyi zdań Margr. Lole i Hr. Villaflor.

Gdy Minister woienny Pamplona obrany został z wysp Azorskich deputo

wany, i Stany uznały iego obiór za prawny, ponieważ nastąpił, nim zeli tam wiadomość doyść mogła o iego mianowaniu Ministrem; ale urząd Ministra niezgadza się z powołaniem deputowanego, J. K. M. uwolnił go zatem od obowiązków Ministra i mianował tymczasowo na iego mieysce P. Diaz da Silva, także dawniey w słuźbie Francuzkiey będącego.

Biskup Koimbry złożył swoią dostoynosc.

Rzeczy w Rio - Janeiro zostaią w nader zawikłanem stanie; handel zupełnie ustał, a bank zawiesił wypłaty.

Gdy handel niewolnikami ustać teraz ma, Portugalski zatem okręt przywiózł ieszcze niedawno z Afryki 4000 Murzynów na służących do Brazylii.

Z Sztokolmu d. 30 Października.

Szwedzki Pocztmistrz i Generalny Konsul w Stralsundzie Lundbiad przywiozł tu zawartą między Szwecyą i Prussami umowę względem przyszłego prowadzenia poczty między Istad i Stralsundem przez parowe statki, którą J. K. M. iuż zatwierdził.

Fregata Farramas, która dla utrzymania dobrego porozumienia z Barbareskiemi krajami zwyczayne wiezie podarunki, odpłynęła d. 21go Września z Goteburga pod Majorem Hr. Rosen. Z Karlskrony popłynął także na morze środziemne bryg Wanlo-Lite pod Majorem Lagerberg.

W tych dniach przysłano rządowi dwie żelazne skrzynie wykopane na wzgórzu pod Upsalą, które tu dopiero otworzone bydź maią.

Z Liworna d. 26 Października.

Przybyło tu niedawno nieco szczątków korpusu Ipsylantego z Albańczyków, Wołochów i Greków złożonych. Przed kilku dniami zaprowadzono ich na okręty; lecz to nastąpić musiało pod dozorem woyska, ponieważ wielu chciało się od tego wyłamać.

Z Lewantu zawinęło tu w tych dniach wiele okrętów. W Egipcie panowała spokoyność; Wicekról wydał naysurowsze rozkazy, aby żaden Grek, który sprawuie się podług ustaw nie był krzywdzony. Pracuią tam nad uzbroieniem drugiey eskadry.

Zachodzi tu taiemne milczenie o przybyłem przed kilku dniami we 12 dniach z Missolungi okręcie. Przybył bez ładunku, z 17 tylko podrożnemi i rzekomo worami pieniędzy. Niektórzy z tych podróżnych są tu znani kupcy; ale wieść niesie, iż znayduią się także pomiędzy niemi Xiążęta Demetry Ipsylanty i Kantekuzeno, tudzież wnuk byłego teraz w Pisie bawiącego Hospodara Wołoskiego.

Ismael Gibraltar znaydował się z częścią Tureckiey flotty d. 19 Września w Korfu, a d. 20 popłynął do Chemniza.

Z Zante d. 28 Września.

W niektórych prowincyiach Grecyi prowadzona iest ciągle woyna z naywiększem zaiątrzeniem. Zwycięztwo lub śmierć iest hasłem Greków. Przez odniesione niedawno, lubo niewielkie korzyści, podniosła się w Grekach nadzieia, że potrafią uzyskać swą wolność. Ta nadzieia zwiększa się przez przybywanie codziennie do Morei obcych i doświadczonych officerów, zaciągaiących się pod ich chorągwie i czyniących im otuchę zewnętrzney pomocy. Lecz Grecyia cierpi nieznośnie dla gwałtowney walki między despotysmem i wolnością, między Muzułmanem i Chrześciianem, między Turkiem i Grekiem. Stromieniami płynie krew niewin-

nych i winnych, i Grecyia iest obszernem polem mordu i rzezi. Na którą zaś stronę przeważy się zwycięztwo, nie podobna w teraźnieyszym zamięszania stanie przewidzieć.

Gdy połączyły się rozmaite eskadry z Stambułu, Algieru i Egiptu, rozkazał Kapitan Bey wszystkich Greckich maytków, którzy mu wiernie służyli, bez litości zarąbać.

Turecka flotta, która wysadzić miała do Morei lądową siłę, wiozła do 8000 ludzi na swych okrętach, lecz ci bez woiennego ducha i źle uzbroieni łatwo mogli bydź pokonanemi, i dla tego mała liczba Greków potrafiła ich odeprzeć. Wylądowania źle zatem ukończyć się musiało.

Waleczny Odysseusz udał się do Tessalii. Cała Macedoniia znayduie się w ręku Greków, którzy ścigaią i biią poiedyncze korpusy Turków.

Pod Saloniką zaszła niedawno potyczka, w którey Turcy zupełnie pobitemi zostali. Jak tylko niedobitki tego korpusu cofnęły się do miasta, wymordowali Turcy wiele tamteyszych mięszkańców.

Mnichy na górze Atos okupić się mieli Turkom znaczną summą.

Rząd nasz postępuie bardzo surowo przeciw wszystkim, którzy są za Grekami. W tych dniach został Arcybiskup Makaryusz na Cefalonii, który sprzyiał Grekom, uwięziony.

Z Włoch d. 27 Października.

Król Sardyński udał się d. 22 b. m z swoią małżonką do letniego zamku Stuppinipi. Mianowanego przez swoiego poprzednika Margr. Brignol Ministrem skarbu potwierdził, a Ministrem spraw wewnętrznych mianował Kawalera Cholex. W gwardyi swoiey podniosł wielu officerów na wyższe stopnie. Na pochwałę brygady Coni, która iedna nie dała się przeciągnąć na stronę rewolucyionistów i ona iedna po odieździe Xcia Carigoan założyła w Novara zakład Króiewskiego woyska, kazał wybić medal z swoim wizerunkiem. Na około tego medalu iest napis: "Legio Coniensis constantissima," a w środku: "caeteris fidei signum," i ma bydź do chorągwi legiionu dołączony.

Znaczna liczba wygnańców na wyspie Ustica, do których przyłączyli się mięszkaiacy tam rybacy, grozili buntem pod pozorem podwyższenia opłaty od mąki; ale bunt nie przyszedł do skutku, ponieważ fregata powiększyła tamteyszą osadę.

Na żądanie N. Króla Neapolitańskiego został w Rzymie P. Casceli, który podczas konstytucyynego rządu był w Neapolu komendantem placu, uwięziony i do zamku S. Anioła zaprowadzony, zkąd będzie do Neapolu odesłany. Mówią, iż znaleziono u niego ważne pisma i listy.

Wielu rewolucyionistów z Pontecorvo skazanych zostało w różne prowincyie na wygnanie.

Syn Lucyiana Bonaparte, żeni się z córką Józefa Bonapartego, która mu 300,000 szkudow przyniesie w posagu; syn Xcia Ruspoli z córką Xcia Pokoiu, a wnuk Bankiera Hr. Lawaggi z Margrabianką Zondadari Siena, która ma 200,000 talarów posagu. Oczekiwani są w Rzymie Xże Carignan, Xiąże Hieronim Bonaparte i Xże St. Leu (Ludwik Bonaparte) z Toskanii.

DODATEK DO N^{ro} 93. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 21 LISTOPADA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Leodyium d. 5 Listopada.

Wczoray przybył tu szczęśliwie N. Król Angielski, a dziś o godzinie 9 zrana udał się w dalszą drogę do Bruxelli. J. K. M. i cały orszak okazuią czyli się bardzo przyiemnie względem przyięcia w granicach Pruskich.

Z Frankfortu d. 6 Listopada.

Xże Metternich, który d. 3 tu przybył i do gościenni pod Cesarzem Rzymskim wysiadł, poiechał do swey maiętności w Rheingau, ale oczekiwany tu iest iutro na wielki obiad, który Bankier Rothschild dla niego da. — Związek tuteyszy Blüchera obchodził w przeszłym tygodniu rocznicę śmierci tego bohatera, podczas którey Pastorowie Frydrych i Gräf mieli przy katafalku mowę na iego pochwałę. Wesoły obiad zakończył tę uroczystość, podczas którego złożono znaczne dary dla ocalonych inwalidów. — Maryianna Stobenhofen z Michelstadtu w Odenwalde, znana z wyrosłych iey rogów na prawey stronie czoła, pokazuie się codziennie za zapłatą od godziny 2 do 3 z południa ciekawym tego ziawiska w sali laboratorium chemicznego.

Z Mnichen d. 8 Listopada.

Dotychczas prowadzona była żegluga na Dunaiu i innych rzekach południowey Bawaryi na niestosownie zbudowanych statkach; rząd kazał przeto własnym kosztem budować stosownieysze.

Tuteyszy Professor Thiersch prosi w pismach publicznych, aby w sprawach Greków więcey się do niego nie zgłaszano, ponieważ z wyraźnego rozkazu rządu nie może się niemi trudnić.

Z Wirceburga piszą: że gdy w całych prawie Niemczech żalą się na nizkie ceny zboża, u nas atoli tak dalece podnoszą się codziennie, że zaczynaią myśleć o założeniu magazynu na przypadek potrzeby. Jak mizerny iest tegoroczny zbiór wina, można ztąd poznać, że ieden obywatel 4 1/2 morga winnicy sprzedał w tych dniach za 4 1/2 graycara, i nazaiutrz gdy żona iego nie była z tey sprzedaży kontenta, odprzedał mu ią kupuiący za drugie 4 1/2 graycara.

Od brzegów Menu d. 6 Listopada.

Senat Frankfortski posłał do Mar-

burga Syndyka Malapert, dla powitania w imieniu miasta N. Króla Angielskiego, który bardzo mile to powitanie przyiął.

Tego roku poseł Rossyyski w Sztuttgardzie wyda tylko 80 rodzinom Wirtembergskim paszporty na osiądzenie w Rossyi.

Podług listu z Petersburga, młody Hr: Czeremetoff posłał dla zbiegłych do Odessy nieszczęśliwych Greków 15,000 rubli do podziału.

Dom Grecki Varraki w Taganrog nad morzem Azowskiem, który kosztem swoim założył port przy wyspie Psara, po wielu dawnieyszych darach dla sprawy Greków, posłał znowu 100,000 rubli do Morei.

Nie potwierdza się wieść, iakoby Porta wydała Rossyi woynę.

W niższey Pomeranii przy Cöslin ziawił się nowy prorok, któremu Bóg pokazać się miał we śnie i dał mu rozmaite rozkazy do poprawienia grzeszącey ludzkości.

Z Hagi d. 6 Listopada.

N. Krol mianował prezesem drugiey izby Stanów jeneralnych Deputowanego Meteierkamp, a pierwszey Hr. Thiennes de Lmo se. — Podatki gruntowy, ruchomy i od okien pozostaną na rok następny, iak na teraźnieyszy były postanowione. — Druga izba podzieliła się na siedm sekcyy, dla roztrząsania rozmaitych przedmiotów.

Nowe srebrne i miedziane monety zostaną w krótce w bieg puszczone.

J. K. M. mianował P. Veer, dotychczasowego gubernatora wysp S. Eustachego, S. Marcina i Sabo, gubernatorem Surynamy na mieysce P. Vaillant, który pragnie do oyczyzny powrócić, a Professora Voont pierwszym bibliotekarzem w uniwersytecie Leydeńskim.

Z Anwerpii donoszą, iż przybywaiące tam z Hiszpanii okręty odbywać muszą kwarantannę.

W sobotę, w Niedzielę, a zwłaszcza w nocy na poniedziałek był tu i w okolicach gwałtowny wicher, który wiele szkód poczynić musiał. Dwa okręty, z których ieden Szwedzki, rozbić się miały.

Z Kolonii d. 5 Listopada.

Jenarał porucznik Thielemann i Minister Ingersleben wyiechali do Wetzlar przeciw Królowi Angielskiemu, który d. 2 przybył do Koblentz i do domu dowodzącego jenerała wysiadł. Nowe warownie około Ehrenbreitstein obeyrzał J. K. M. nie wysiadaiąc z powozu, a d. 3 obeyrzał osadę Koblencką.

Tu udzielił Król Xciu Fryderykowi Pruskiemu wielki krzyż orderu Gwelfa i sam zawdział na niego znaki. Minister Ingersleben otrzymał takiż krzyż. Podczas stołu podniosł się J. K. M z kielichem wina w ręce i przemówił do J. Królewicowskiey Mci Xcia Fryderyka i obecnych Prussaków: "Piię za zdrowie moiego naylepszego przyiaciela, waszego Króla!,, i rozkazał, aby oboiści i śpiewacy 25go pieszego pułku zaśpiewali Pruską pieśń ludu: "Błogosław ci Boże w zwycięzkim wieńcu, &c.,, Poźniey spełnił Monarcha zdrowie nowych kawalerów orderu. Po obiedzie ziechał tu Xiąże Emil Darmstadtski, którego J. K. M. naygrzeczniey przyiął.

Na prożbę rady miasta Akwisgrann N. Król nasz darował miastu wizerunki obecnych tam podczas kongressu Monarchow.

N. Król Angielski odiechał wczoray o godzinie 8 zrana ztąd do Leodyium. Gwardya tuteysza wystąpiła w paradzie na przedmieście. J. K. M. iechał powoli przed czołem woyska i kilkokrotnie okazał swoie ukontentowanie względem iego piękności i dobrey postawy. Xiże Fryderyk i dowodzący Jenerał Thielmann odprowadzili Monarchę do Akwisgranu, gdzie wczoray o godzinie wpół do drugiey przybył i po przeprzężeniu koni zaraz w dalszą do Leodyium udał się drogę.

Dnia 19 i 20 *Listopada* 1821.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	*Zł.*	*gr.*	*Zł.*	*gr.*	*Zł.*	*gr.*	*Zł.*	*gr*
— Pszenicy	25	—	23	—	22	—	20	—
Korzec Żyta	21	—	19	—	17	15	16	15
— Jęczmienia	13	—	12	—	11	—	9	15
— Owsa	5	—	4	15	4	—	—	—
— Jagieł	32	—	28	—	27	—	22	—
— Grochu	12	—	11	—	10	—	9	—
— Rzepaku	16	—	15	—	14	—	13	15

W Gdańsku dnia 9 *Listopada.*
Łaszt 30 korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	720	do	960.
Żyta	— —	440	—	480.
Jęczmienia	— —	280	—	300.
Owsa	— —	240	—	260.
Grochu	— —	360	—	400.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 19 *Listopada.*

Czer: Zł: Holl: monetą Courant Złp		20 gr.	3
— detto Cesarski . . .	— .	19 —	20
Fryd. Pruskie	— .	34 —	—
Luidor	— .	37 —	—
złoto frankowy	— .	32 —	15
Szeiny Wiedeńskie za 100	— .	230 —	—
Złoty ryński Szeinami	— .	1 —	21

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest: d. 22go Listopada, daną będzie Komedyia w 3ch aktach oryginalnie po polsku napisana przez Pana Bogusławskiego, pod nazwiskiem: *Spazmy modne.*

W Niedzielę zaś d. 25, dana będzie Opera w 3ch aktach, *Wojewoda Paryzki.*

Towarzystwo Przyiaciół Muzyki donosi Przes: Publiczności, iż w d. 22 Listopada r. b. we Czwartek odegra wielką Mszą o godzinie 10 w Kosciele S. Anny, gdyż S. Cecylija iest Patronką tegoż Towarzystwa. — Także powtóre donosi, iż swoią miesięczną popisową Muzykę odbędzie w d. 25 to iest w Niedzielę w Sali W. Knotza punktualnie o godzinie 12 w południe, na którą Prze: Publiczność zaprasza.

DONIESIENIA.

W dniu 3 Grudnia r. b. o godzinie 9 ranney odbędzie się w biórze podpisanego Notaryusza publicznego W. M. Krakowa i iego Okręgu, przy ulicy Grodzkiey pod L. 225 będącym, licytacyia przygotowawcza części domu na Kazimierzu w mieście żydowskim pod L. 95 sytuowanego do Sukcessorów Starozakonney Ewy Pamowey należącey, składaiącey się z iedney izdebki na dole będącey z placem na komorę w tyłach, i wolnym użyciem sieni, przechodu i loków. Licytacyia ta odbędzie się w moc uchwały Rady familii ey w Sądzie Pokoiu Krakowsk: Okr: II dnia 15 Czerwca 1821 r. odbytey, przez Trybunał I Inst dnia 19 Lipca 1821 r. zatwierdzoney. Szacunek części tey z urzędowney detaxacyi pochodzący iest 382 Złp. 15 gr. od którey to Summy pierwsze nastąpi wywołanie. Warunki licytacyi u podpisanego Notaryusza każdego czasu przeyrzanemi bydź mogą. — W Krakowie d. 8 Listopada 1821 r.
A. Matakiewicz, O. P. D. Notar.

Będzie poszukiwanym do służby Młodzieniec około 13 lat, który po Niemiecku i po Polsku mowi i nieco pisać umie do pewnego Wdowca, któremu żywność skupować będzie, i oraz gotować, (ieżeli nie umie, to go się nauczy:) oprócz pieniędzy zostanie

ieszcze opieranym i codziennie po południu będzie miał lekcyie dawane bezpłatnie; zameldować się może u JPana Manicha w Szarey Kamienicy w Rynku pod Nr. 16.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu podaie do publiczney wiadomości, iż P. Jacek Rawecki Komornik przy Sądach tuteyszych uskutecznił d. 13 Marca 1821 r. zaięcie kamienicy w Krakowie Okręgu I. Gminie III. przy ulicy Szewskiey pod L. 345 między domami sąsiedzkiemi Józefa Celnera i Justyny Strychalskiey st iącego, małoletnich po niegdy Jgnacym i Józefie Rozmanitach małżonkach pozostałych Sukcessorów iako to: Julianny Apolonii i Józefy Rozmanitów własnego, którego na emoikam są: Jan Patyń ki, Szymon Goleniewicz, Józef Feistmantel, Józef Noga, PP. R ewuscy, Klemens Wyrobnik, Paweł Grzegorzewski, Apolonia Ziemkowska, Antoni H. berski, a to na satysfakcyią Summy kapitalney 8000 Złp. z prowizyią po 5 od 100 od dnia 26 Czerwca 1811 r. rachować się winną i kosztów prawnych w kwocie 90 Złp. przysądzonych, należącey się z mocy Wyroku Trybunału I. Inst. w dniu 17 Kwietnia 1819 r. z mocą Exekucyi bez kaucyi na Janie Drachnym iako małoletnich Ro manit w Opiekunie O. W. M. Krakowa, w Krakowie przy ulicy Mikolayskiey pod L. 637 zamieszkałym przywiedzionego na rzecz i osobę W. Maryianny z Jabłrzykowskich Tomaczkowey, Wacława Tomaczka wysłużonego Professora małżonki w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 31 zamieszkującey wydanego. Protokół zaięcia teyże kamienicy PP. Mateuszowi Konieczneu i Wóytowi Gminy III. i Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu Okręgu I. W. M. Krakowa i iego Okręgu dnia 14 Marca 1821 r. prawnie wręczonym, tenże Vol. III. Księgi I zaięcia Aktów hypotecznych W. M. Krakowa i iego Okręgu d. 30 Czerwca 1821 r. na karcie 204 Nr. 35. a w Kancellaryi Pisarza Trybunału I. Inst. w Księdze II. zaięców nieruchomości od stronicy 676 do 679 pod L. 80 d. 12 Lipca 1821 r. wpisanym został. Sprzedarz tey kamienicy popierać będzie W. Felix Słotwiński P. O. D. Patron przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały. — Do pierwszey publikacyi warunków licytacyi oznaczony był dzień 24 Sierpnia r. b. 1821. — Termin do licytacyi przedstawczey na dzień 9ty Listopada r. b. wyznaczony z powodu żądaney detaxacyi na dzień 21 Grudnia r. b. 1821 odłożonym został, przed którym terminem detaxacyia uskuteczniona bydź ma. Cena szacunkowa na pierwsze wywołanie położona iest w Summie 7000 Złp. ieżeliby zaś większa lub mnieysza cena z detaxacyi sądowey okazała się, na ten czas $\frac{1}{3}$ z teyże ceny w warunkach licytacyi położone będą. Zbiór Obiaśnień i Warunki licytacyi złożone są w Kancellaryi Pisarza Trybunału. — W Krakowie d. 16 Listopada 1821.

Kuliczkowski, Pisarz.

Dyrekcya Główna Górnicza, ninieyszym podaie do publiczney wiadomości, iż na Mocy Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 18 Października 1821 r. Nr. $\frac{483}{1740}$ odbywać się będzie w dniu 17 Grudnia 1821. r. w Kancellaryi Główney Dyrekcyi Górniczey przez publiczną licytacyią sprzedarz miedzi czystey i ciągłey (Gaarkupfer) cet. 200 z nowey produkcyi Hutty Konstantyna w Białogonie. Życzący sobie nabycia iedney lub więcey partyi po 50 cett na sprzedarz wystawioney, zechce się w dniu powyżey oznaczonym znaydować, i w vadium 10. Procentu zaopatrzyć się. Cena cett: iednego wagi krajowey stanowi się Złp. 130 wyrażnie sto trzydzieści złotych polskich. — W Kielcach d. 8 Listopada 1821.

Dyrektor *Ulman*.

Za Sekretarza Jeneralnego *Hełczyński*.

Jeden Francuz bez żony, szuka mieysca u iakiego Pana, bądź to w Galicyi, bądź w Królestwie Polskim albo też w Krakowie do uczenia Dzieci po Francusku, Jeografii, Historyi, Mitologii i Botaniki, do Synów albo do Córek. Życzący sobie niech się zgłosi do P. Mateusza Jaroskiego Pisarza u Pana Szydłowskiego w ulicy Floryańskiey pod L. 504.

W handlu Jana Nep: Waltera i Kompanii w Krakowie pod Nrem 499 znayduie się skład Not muzycznych drukowanych na różne instrumenta po mierney cenie.